

#nukuyöulkona

VINKKIMATERIAALI YHDISTYKSILLE

Hienoa, että Nuku yö ulkona -tapahtuman järjestäminen kiinnostaa!

Tässä materiaalipaketissa on vinkkejä kolmenlaiseen Nuku yö ulkona -tapahtumaan:

- **NUKU YÖ ULKONA LAAVULLA**
- **PERHEIDEN NUKU YÖ ULKONA**
- **LATUMAJAN NUKU YÖ ULKONA**

Muitakin versioita saa toki toteuttaa - ideoikaa vapaasti teidän näköinen tapahtuma!

Mukavaa Nuku yö ulkona -tapahtumaa kaikille!

Alkuun olemme koonneet kaikkiin tapahtumiin sovellettavissa olevia vinkkejä Nuku yö ulkona -tapahtuman viestintään ja käytännönjärjestelyihin. Paketin lopusta löytyvät yleiset tapahtumajärjestämisen ohjeet, joissa kerrotaan muun muassa tapahtumien lupavaatimuksista sekä Suomen Ladun kautta saatavista musiikintoistoluvista ja vakuutuksista.

Kaikille Nuku yö ulkona -tapahtuman järjestäjille yhdistyksille lähetetään elokuun alussa materiaalipaketti, joka sisältää putkihuiveja ja täytettäviä julisteita. Muista tilata jäsenhankintamateriaalit erikseen!

YLEISET YHTEISET ASIAT

NUKU YÖ ULKONA -TAPAHTUMAN JÄRJESTÄMINEN

Yön yli kestävä tapahtuman järjestämisessä on muutamia erityispiirteitä, jotka on hyvä ottaa huomioon hyvissä ajoin. Mietittehän ajoissa ainakin seuraavia asioita:

- **Sijainti:** Jos järjestät tapahtuman laavulla, pyydä tarvittaessa maanomistajalta lupa tapahtuman järjestämiseksi ja varmista, että laavua voi käyttää. Yli 100 hengen tapahtumissa selvitä myös tarve Tilapäisen leirintäalueen luvalla paikallisilta viranomaisilta.
- **Jätteet:** Varaa matkaan riittävästi roskapusseja ja huolehdi, että luonto jää samaan tilaan kuin se oli tullessanne.
- **Vesi ja polttopuut:** Pääseekö tapahtumapaikalle viemään tavaraa helposti ennakoon? Huomioi esimerkiksi veden ja polttopuiden riittävyys.
- **Hygienia:** Riittääkö tapahtumapaikan wc-kapasiteetti tapahtuman osallistujamäärälle vai tarvitaanko erityisjärjestelyjä? Onko wc:n lähetyville mahdollisuus tehdä käsienpesupaikka?
- **Metsäpalovaara:** Tarkasta, onko alueella voimassa metsäpalovaroitus. Ohjeista myös osallistujia siitä, että jos varoitus on voimassa, on tulenteko kielletty myös rakennetuilla ja merkityillä nuotiopaikoilla, koska kipinät voivat sytyttää laajalle leviävän palon erittäin helposti. Ainoastaan hormillisiin keittokatoksiin ja kamiinoihin voi tulen tehdä.
- **Turvallisuus:** Tee turvallisuussuunnitelma ja siihen liittyvä riskikartoitus ajoissa. Mikäli tapahtumassa on suunnitelmissa käyttää avotulta, on turvallisuussuunnitelma aina toimitettava pelastuslaitokselle 14 vrk ennen tapahtumaa.
- Pimeä saapuu elokuun lopussa aikaisin. Varustaudu riittäväillä valoilla ja ohjeista myös osallistujia ottamaan omat lamput mukaan.
- Mieti tarvitseeko osallistujien ilmoittautua etukäteen. Usein se helpottaa tapahtuman suunnittelua. Esim. Google Forms on ilmainen lomake-työkalu, jota voit hyödyntää ilmoittautumisten hallinnoinnissa.

NUKU YÖ ULKONA -TAPAHTUMAN VIESTINTÄ

Järjestitte tapahtuman sitten laavulla, latumajalla tai ihan jossain muualla, on viestintä tärkeä osa tapahtumaa. Tapahtuman markkinointi kannattaa aloittaa hyvissä ajoin ennen tapahtumaa, viimeistään kuukautta aiemmin. Muistattehan myös lisätä tapahtuman Suomen Ladun tapahtumakalenteriin, jotta se näkyy Nuku yö ulkona -kampanjasivulla. Mikäli yhdistyksellä on Facebook-sivut tai ryhmä, kannattaa tapahtuma luoda myös Facebookiin. Muista lisätä Suomen Latu rinnakkaisjärjestäjäksi!

Hyvä tapahtumailmoitus sisältää kiinnostavan kuvan ja innostavan kuvauksen tapahtumasta. Nettisivuille ja esimerkiksi Facebookiin tehtävässä tapahtumailmoituksessa on hyvä olla kerrottuna seuraavat asiat:

1. Kenelle teidän Nuku yö ulkona-tapahtumanne on suunnattu? Onko tapahtumaan tervetullut koko perhe, vai onko se suunnattu lähinnä aikuisille? Ovatko myös muut kuin yhdistyksen omat jäsenet tervetulleita mukaan?
2. Tapahtumapaikka: miten sinne löytää, kuljetaanko sinne yhdessä vai tuleeko jokainen paikalle omin neuvoin?
3. Tapahtuma-aika, milloin alkaa ja loppuu. Voiko tulla omatoimisesti ko. aikavälillä vai pitääkö olla tiettyyn aikaan paikalla.
4. Tarvitseeko tapahtumaan ilmoittautua? Jos tarvitsee, kertokaa mihin mennessä ja kenelle. Mitä tietoja ilmoittautumisen yhteydessä pitäisi kertoa?
5. Kertokaa tapahtumailmoituksessa tarpeen mukaan:
 - **Majoitteista:** vaatiiko tapahtumaan osallistumisen oma majoitteen (telttä, laavu, riippumatto tms.) vai onko tapahtumaan mahdollista osallistua ilman omaa majoitetta? Jos on, millainen majoitus on mahdollinen järjestäjän puolelta?
 - **Varusteista:** Millaisia varusteita osallistujien olisi hyvä ottaa mukaan?
 - **Ruoasta ja juomasta:** Onko tapahtumassa tarjolla jotain syötävää (esim. lettujen paistoa yhdistyksen puolesta) tai mahdollisuus vaikkapa yhteiseen aamupalaan, vai tekeekö kukin ruokansa itse? Millaiset mahdollisuudet ruoan valmistamiseen tapahtumapaikassa on (esim. tulipaikka)?
6. Tapahtuma on maksuton. Muista kertoa maksuttomuudesta ja erikseen mainita mikäli tapahtumassa on kioskia tai muuta maksullista palvelua. Maksullisten palveluiden yhteydessä on tärkeä muistaa mainita myös käytettävissä olevat maksutavat, esim. että maksutapana vain käteinen.
7. Tapahtumasta viestiminen sosiaalisessa mediassa. Hienoa, jos ehditte jakaa tapahtumasta kuvia myös someen. Toivomme, että käytätte julkaisussa tunnistetta #nukuyöulkona ja merkitsette julkaisuihin ja tarinoihin @suomenlatu, jolloin tunnelmia voi seurata #nukuyöulkona -tunnistetta seuraamalla ja merkinnän avulla voimme jakaa julkaisuja ja tarinoita.

ESIMERKKI:

Nuku yö ulkona Järvipohjan laavulla!

Tervetuloa mukaan nauttimaan syysyön kuulaudesta yhdessä Järvipohjan Ladun kanssa Järvipohjan laavulle lauantaina 8.9.

Lähdemme vaeltamaan yhdessä kohti laavua Hietaharjun parkkipaikalta klo 15 (osoite Hietaharjuntie 4, 00X00 Järvipohja). Matkaa laavulle on noin 2,5 km polulla, joka kulkee helppokulkuisessa maastossa. Voit tulla myös myöhemmin omatoimisesti, seuraa polun varteen merkittyjä Nuku yö ulkona -kylttejä parkkipaikalta.

Illan ohjelmassa on lyhyt luontopolku, jossa on tehtäviä koko perheelle. Lisäksi pääsette tutustumaan erilaisiin majoitteisiin ja retkikeittimiin, joita yhdistyksen retkeilyvastaava esittelee. Illan hämärtyessä sytytämme nuotion, jonka ääressä kukin voi valmistaa oman illallisensa. Yhdistys tarjoaa jälkiruoaksi lettuja ja aamulla aamupuuron. Varauduthan muuten omin eväin.

Majoittuminen tapahtuu pääosin omin majoittein. Laavuun mahtuu nukkumaan 5 henkilöä ja sen ympäristöön kymmenkunta telttaa. Myös riippumatot saa hyvin viritettyä laavua ympäröiviin puihin.

Yhdistyksellä on 3 kpl telttoja, joita lainaamme mielellämme niitä tarvitseville. Ilmoitathan tarpeesta ilmoittautumisen yhteydessä.

Ilmoittaudu mukaan 20.8. mennessä osoitteeseen xx@jarvipohjanlatu.fi

TAPAHTUMAN JÄRJESTÄMISEN YLEISOHJEET

TAPAHTUMASUUNNITELMA

Tehkää tapahtumasta suunnitelma. Helpoiten sen tekeminen tapahtuu vastaamalla seuraaviin kysymyksiin ja kirjaamalla ne suunnitelman muotoon.

- Mitä järjestämme? -> Sisältö
- Kenelle järjestämme? -> Kohderyhmä
- Millainen? -> Laajuus ja tavoitteet
- Missä järjestämme?
- Milloin järjestämme?
- Kuka ja kenen kanssa? -> vetäjät, tekijät, vapaaehtoiset, yhteistyö muiden toimijoiden kanssa

ILMOITUKSET JA LUPA-ASIA

Tapahtumajärjestäjällä on velvollisuus hankkia järjestämispaikan omistajan tai haltijan suostumus paikan käyttämiseen tilaisuutta varten.

TURVALLISUUSSUUNNITELMA

Tapahtumasta on aina laadittava turvallisuussuunnitelma ja siihen liittyvä riskikartoitus.

ILMOITUS YLEISÖTILAISUUDESTA

Järjestäjän on tehtävä yleisötilaisuuden järjestämisestä **kirjallinen ilmoitus** järjestämispaikan poliisille vähintään viisi vuorokautta ennen tilaisuuden alkamista.

- Yli 100 osallistujaa tai vaatii toimenpiteitä järjestyksen pitämiseksi tai liikenteen järjestämiseksi (vaatii järjestyksenvalvojia ja/tai liikenteenohjaajia)
- Tilaisuudessa on pääsymaksu tai vahvistinlaitteiden ulkokäyttöä
- Tilaisuus järjestetään ilta-aikaan (arkisin klo 22 jälkeen)
- **Tapahtumat, joissa avotuli**

Poikkeuksen muodostavat yleisötilaisuudet, jotka osanottajien vähäisen määrän, tilaisuuden luonteen tai järjestämispaikan vuoksi eivät edellytä toimia turvallisuuden ja järjestyksen varmistamiseksi. Jos tapahtuma on hyvin pieni, tiedustele poliisilta tarvitaanko lupaa ylipäätään?

PELASTUSSUUNNITELMA

Tapahtumasta on laadittava pelastussuunnitelma paikkakunnan pelastusviranomaiselle **14 vrk ennen tilaisuutta mikäli**: tapahtumaan sisältyy osallistuvien ihmisten suuren määrän (yli 200 henkilöä) tai muun erityisen syyn vuoksi merkittävä henkilö- tai paloturvallisuusriski (mm. avotuli).

ILMOITUS ELINTARVIKKEIDEN MYNNISTÄ ELINTARVIKEVIRANOMAISELLE

- Mikäli myynti on säännöllistä ulkomyyntiä.
- Satunnaista, vähäriskistä myyntiä ei tarvitse ilmoittaa. Vähäriskinen myynti tarkoittaa esimerkiksi makkaran, kuivakakkujen, voileipien, keitto- tai pataruokien myyntiä. Lihan ja kalan tulee olla kypsennettyä.

TAVARA-ARPAJAISET POLIISILLE

- Tarvitsee ilmoittaa vain, mikäli arpojen yhteenlaskettu myyntihinta on enemmän kuin 2000 euroa.
- Mikäli yhteenlaskettu myyntihinta on alle 500 euroa, ei siitä tarvitse tehdä tilitystä poliisille.

MUITA ILMOITUSVELVOLLISUUDEN TÄYTTÄVIÄ ASIOITA OVAT

- Tilaisuudesta on tehtävä meluilmoitus
- Alueita varataan yleisön pysäköintiä varten
- Ohjelmanumeroissa vaaditaan turvallisuustoimenpiteitä, kuten turvallisen yleisöalueen rajaimista, pelastushenkilöstöä tai -välineistöä
- Alue rajataan muulta käytöltä, esimerkiksi ulkoilmatapahtumat
- Erityiset puhtaanapitojärjestelyt

ILMOITUS TEHDÄÄN AINA ASIASTA RIIPPUEN POLIISILLE, PELASTUSLAITOKSELLE TAI KUNNAN YMPÄRISTÖVIRANOMAISELLE.

SUOMEN LADUN VOIMASSAOLEVAT YHTEISLUVAT JA -VAKUUTUKSET

MUSIIKIN ESITTÄMINEN

Suomen Ladulla ja sen yhdistyksillä on yhteislupa, joka oikeuttaa soittamaan taustamusiikkia tai livemusiikkia alle 200 hengen tapahtumissa. Teostolta ei siis tarvitse pyytää erillistä lupaa, mikäli tapahtuman koko pysyy alle 200 henkilössä.

VAKUUTUKSET

Suomen Ladun tapaturmavakuutus ja vastuuvakuutus kattavat tapahtumissa tapahtuvat henkilövahingot. Mikäli tapahtumassa on äänentoistolaitteistoa tai muuta arvokasta laitteistoa, kannattaa se vakuuttaa erikseen.

YHDISTYKSEN RESURSSIT NUKU YÖ ULKONA -TAPAHTUMAN JÄRJESTÄMISEKSI

Tehtävät voi jakaa useammalle henkilölle kuten alla kuvattu, tai yhdistää rooleja jolloin henkilöitä tarvitaan vähemmän.

TAPAHTUMAVASTAAVA (1 HLÖ)

- tilavaraukset
- viranomaisluvut
- turvallisuusasiat
- vesi- ja puuhuolto (tarvittaessa)
- jätehuolto (tarvittaessa)
- tarjottavien majoitteiden hankinta ja huolto (tarvittaessa)
- kokonaisuuden koordinointi

VIESTINTÄHENKILÖ (1 HLÖ)

- tapahtuman markkinointi (nettisivut, Facebook, ilmoitustaulut, SL tapahtumakalenteri jne.)
- ilmoittautumisten vastaanotto ja osallistujainfon lähettäminen

OHJELMAVASTAAVA

- ohjelman suunnittelu
- vetäjien sopiminen

TEEMAIDEAT JA VINKIT TAPAHTUMAAN

NUKU YÖ ULKONA -LAAVULLA

Laavu on mainio paikka Nuku yö ulkona -tapahtumalle, sillä siellä ollaan aidosti luonnon keskellä. Jos olette järjestämässä tapahtumaa laavulla, olette tässä vaiheessa varmasti jo valinneet sopivan laavun. Selvittääkää hyvissä ajoin, tarvitseeko laavulla yöpymiseen ja tapahtuman järjestämiseen lupaa maanomistajalta. Varaudu myös siihen, ettette välttämättä ole ainoita, jotka ha-
luavat viettää yönsä juuri tällä laavulla elokuun viimeisenä lauantaina.

Toinen mietittävä asia on saapuminen laavulle. Tulevatko kaikki osallistujat itsekseen paikalle? Kertokaa mihin aikaan laavulla on hyvä olla, onko jotain yhteistä ohjelmaa? Tapahtumailmoitukseen on hyvä laittaa tarkka linkki laavun sijainnista: teille tuttu laavun nimi ei välttämättä kerro ensikertalaiselle mitään.

Voitte myös järjestää osana ohjelmaa yhteisen vaelluksen tai pyöräilyn laavulle. Kertokaa siinä tapauksessa osallistujille tarkka lähtöpaikka sekä arvio siitä, kauanko kulku laavulle kestää. Huomioikaa matka ja maaston kulkuisuus myös osallistujien informoinnissa.

OHJELMAIDEOITA LAAVULLE

Jo pelkkä laavulla yöpyminen on riittävä ohjelma tapahtumaan. Jos haluatte kuitenkin tarjota osallistujille jotain erityistä ohjelmaa, tässä muutamia vinkkejä. Te parhaiten tiedätte, mikä sopii oman tapahtumapaikkanne ympäristöön. Ohjelmat on hyvä kytkeä myös yhdistyksen toimintaan, mitä lajeja tai toimintamuotoja yhdistyksellä on muutenkin tarjolla. Näin myös yhdistystoiminta tulee osallistujille tutuksi.

- **Retkeilyvarusteiden esittely:** Retkeilyvarusteiden esittely: Yhdessä yöpyminen antaa hyvän mahdollisuuden tutustua erilaisiin retkeilyvarusteisiin. Jos yhdistyksen aktiiveilla on esimerkiksi riippumatto ja muutama erilainen telttä, voi niitä, niiden kokoamista ja ominaisuuksia esitellä osallistujille. Samoin ohjelmassa voi olla tulentekoa eri välineillä ja erilaisten ruoanvalmistusmahdollisuuksien esittelyä (tulipaikan lisäksi esimerkiksi risukeitin tai kaasukeitin).
- **Lyhyt vaellus tai luontopolku:** Jos olette ajoissa laavulla, voi olla mukava käydä vielä lyhyellä vaelluksella ilman kantamuksia. Suunnitelkaa sopiva muutaman kilometrin ohjattu reitti etukäteen. Samalla voi esimerkiksi etsiä sieniä lisukkeeksi iltaruualle.
- **Kävelyretki pimeässä:** Metsä näyttää ja kuulostaa aivan erilaiselta pimeään aikaan. Jos laavulta lähtee sopivia polkuja, voitte jo etukäteen valmistella lyhyen pimeään aikaan sopivan vaelluksen, joka merkitään esimerkiksi heijastimilla.
- **Tähtien tarkkailu:** Pimeän tullen metsässä tähdet loistavat aivan eri tavalla kuin valosaasteen seassa kaupungissa. Sammalleella köllien on hyvä tarkkailla tähtitaivasta ja yrittää tunnistaa tähtikuvioita. Vinkkejä taivaan tarkkailuun löytyy esimerkiksi luontoon.fi/tahtitaivaantarkkailu ja ursa.fi/taivaalla -sivuilta.
- **Yhteislaulu:** Jos joukostanne löytyy innokkaita laulajia tai esimerkiksi huuliharpun tai kitaran soittajia, luo muutama yhteislaulu kivasti tunnelmaa iltanuotion ympärillä.

PERHEIDEN NUKU YÖ ULKONA

PERHEEN KANSSA YÖPYMINEN MAASTOSSA

Perheretkellä ohjelma kannattaa suunnitella erityisen kiireettömäksi ja leppoiseksi. Ruokailut ja yöpymiseen valmistautuminen vievät aikaa enemmän kuin aikuisten kesken ja muutenkin perheille on hyvä antaa aikaa yhdessä ihmetteilyyn ja nauttimiseen.

Luonnon helmassa lapset harvoin kaipaavat erityistä iltaohjelmaa, mutta kannattaa varata lainattavaksi esim. välineitä luonnon tutkimiseen, luontokirjoja tai askarteluvälineitä omatoimiseen puuhailuun.

Jos yöpymispaikalla ei ole valmiina katoksia tms. ja on luvassa epävakaista tai sateista säätä, on hyvä virittää etukäteen pressuja tai tarppeja yhteisiksi sateensuojiksi. Yhteisen ison pressun alla patikointi sateessa on myös hauskaa (aikuiset pitävät pressua ja lapset kulkevat mukana).

Sovitetaan leirissä yhteisesti selkeät rajat, millä alueella ollaan ja miten alueella toimitaan (pidetään alue siistinä, ei katkota oksia jne.). Tällöin näitä keskusteluja ei tarvitse käydä jokaisessa perheessä erikseen.

Jos tapahtuman ajaksi osuu sateinen sää, käännetään se mahdollisuudeksi; mitä kaikkea voidaan tehdä sateella! Esimerkiksi puro- tai lätäköleikit ovat aina hauskoja.

PERHEEN VARUSTEVINKKEJÄ PERUSRETKEILYVARUSTEIDEN LISÄKSI

- » KAIKILLE Asian- ja säänmukaiset ja sopivan kokoiset retkeilyvarusteet, jalkineita myöten (myös lapsille).
- » Jokaiselle lapselle oma kokonainen vaihtovälikertä vesitiiviisti pakattuna ja riittävästi lämmintä vaatetta iltaa varten (myös päähine ja käsineet)
- » Pieniä ylimääräisiä herkuja ”tiukkoja tilanteita” varten (lakupatukka, rusinoita, suklaata tms.). Toimii myös aikuisille!
- » Omaa tyyntyä ei kannata ottaa retkelle mukaan. Sen sijaan oma tyyntiliina tuo nukkumismukavuutta kummasti lisää. Se ei vie paljoa tilaa ja sen avulla on helppo muotoilla sopivankokoinen ja -muotoinen tyynty pehmeistä vaatteista ja se tuntuu miellyttävältä nukuessa.
- » Lapsella voi olla oma pieni ”selviytymisreppu”, josta hän huolehtii itse. Repussa on esim. omia tärkeitä tavaroita, tasku- tai otsalamppu, istuinlusta, pieni juomapullo ja pientä terveellistä naposteltavaa.

NUKKUMINEN ULKONA JÄNNITTÄÄ - MITÄ VINKKEJÄ VOI ANTAA PERHEILLE

Aloitteleville ulkona yöpyjille tapahtuma on jännittävä ja siihen liittyy paljon asioita, jotka mietityttävät. Etenkin perheissä, joissa lapset ovat ensimmäistä kertaa yötä teltassa tai laavulla, pohditaan varmasti, mitenköhän lapset saavat nukuttua. Hetki, jolloin mennään nukkumaan, on se kaikkein jännittävin ja mitä myös odotetaan. Tätä hetkeä ei kannata ylikorostaa, mutta ei myöskään väheksyä. Mukavan leppoisa ja turvallinen ilmapiiri helpottaa.

Viimeistään tunti ennen hiljaisuutta koko leirin toiminta rauhoitetaan iltapalalle ja hiljaiselle puuhastelulle. On hyvä myös muistuttaa, että ennen makuupussiin pukahtamista kannattaa käydä vielä varmuuden vuoksi viimeisellä iltapissalla. Juomapullo ja otsalampun on hyvä varata johonkin käden ulottuville makuupussin viereen.

TOIMINTAVINKKEJÄ

Luontobingo

Jokaiselle lapselle annetaan oma luontobingokortti ja kynä. Lapset etsivät ruudukossa olevia asioita luonnosta. Kun he löytävät jotakin, merkitään se ruudukkoon. Kun saadaan viiden suora vaaka- tai pystysuoraan tai vinottain, huudetaan BINGO! Vaihtoehtoisesti voidaan sopia, että ruudukko on koko tapahtuman ajan käytössä ja bingon saa vasta kun kaikki ruudukon asiat ovat löytyneet. Kannustetaan aikuisia etsimään yhdessä lapsen kanssa.

Luontotutkimuksia

Luonnon pienten ja suurten ihmeiden tutkiskelu kiinnostaa kaikenikäisiä. Tutkia voi ihan paljain silmin, mutta luupilla sammalen, puun kuoren tai ötököiden tarkastelu avaa aivan uusia maailmoja.

Otetaan näköaistin lisäksi muutkin aistit avuksi:

- **Kuulo:** Ollaan 1 minuutti aivan hiljaa. Kuinka monta erilaista ääntä kuulet?
- **Tunto:** Etsitään jotakin pistävää/pehmeää/karheaa/röpelöistä...
- **Haju:** Mikä on paras tuoksu, jonka löydät?
- **Maku:** Löytyykö jotakin syötävää, miltä maistuu? (Huom! Vain aikuisten luvalla saa maistaa ja valvotaan, ettei mitään myrkyllistä mene suuhun)

Ennen nukkumaan menoa huolehditaan, että keho on lämmin - juodaan lämmintä juotavaa, ja tehdään pientä yhdessä pieni nukkumaanmenojumppa (käsiä heiluttelua, kyykkyä, sormien rutistamista nyrkkiin jne)

Kokemattomia vanhempia ja lapsia kannattaa rohkaista yleisesti, että ”hyvin se menee”. Ei ole vakavaa, haitallista tai noloa, jos ei saa nukuttua, se on hyvin tavallista myös aikuisille. Jos ei nukuta, voi vinkata kuuntelemaan yön ääniä, lukemaan otsalampun valossa kirjaa, supattelemaan mukavia tai tekemään pienen pimeän metsän tutkimusmatkan lähiympäristöön. Seuraavana yönä nukuttaa sitten paremmin.

Korostetaan kuitenkin, että vaikka oma telttakunta valvoisi, muita nukkujia ei häiritä.

Luontosalapoliisit - kuka täällä kävi?

Tehdään yhteinen eläinten jälkien etsintäretki; löytyykö oravan tai hiiren syömiä käpyjä, tikan koloja tai jonkun jätöksiä tai käpälän jälkiä? Entä näkyykö jälkiä ötököistä (reikiä lehdissä, seittejä, jälkiä puun kuoren alla)?

Luontoparkour

Luonnossa voi jokainen liikkua omalla tavallaan ja tasollaan. Luontoparkourissa ei kierretä kaatunutta puunrunkoa tai suurta kiveä vaan ylitetään ne. Voidaan yhdessä etsiä eri tapoja kulkea reittejä, mutta tärkeää on, että jokainen etenee oman tasonsa ja taitojensa mukaisesti.

Koko perheen hämärähommat

Elokuun lopussa aurinko laskee paikkakunnasta riippuen noin 19.45-20.15 välillä, pimeää on noin ½-1 tuntia auringonlaskun jälkeen. Tämä on oiva hetki kesyttää pimeän pelkoa ”hämrähomilla”, eli koko perheen pimeän metsän seikkailulla.

Voidaan tehdä yhteinen retki otsa- ja taskulamppujen valossa lähimaastoon ja katsella ja kuunnella yhdessä pimeän metsän ääniä. Voidaan myös leikkiä rajatulla alueella piilosta lapsi-akuinen -pareina tai etsiä loistavia aarteita eli suklaamunien yllätyskuoria, joiden sisälle on laitettu pieni led-valo. On tärkeää, että tunnelma pysyy turvallisena eikä ketään pelotella tai säikytellä.

Lisävinkkejä hämrähommiin:
suomenlatu.fi/perheliikunta.

LATUMAJAN NUKU YÖ ULKONA

Latumaja toimii hyvänä tukikohtana Nuku yö ulkona -tapahtumalle, koska maja sijaitsee usein selkeällä paikalla ja fasilitetit, kuten vesi ja WC:t, ovat jo valmiiksi kunnossa. Majan ympäristössä on helppo esitellä yhdistyksen toimintaa ja mahdollisuuksien mukaan myös järjestää lajikokeiluja.

Myös logistiikka on helppoa tutussa paikassa. Jos tapahtumaan tarvitaan jotain varusteita, pääsee ne useimmiten tuomaan paikalle jo hyvissä ajoin autolla.

OHJELMAIDEOITA LATUMAJALLE

Jo ulkona nukkumisessa ja syösyön ihastelussa on riittävästi ohjelmaa illaksi etenkin ensikertalaisille, mutta tapahtuman järjestäminen tutussa ympäristössä latumajalla antaa myös paljon mahdollisuuksia yhdistyksen toiminnan esittelyyn ja retkeilyyn tutustumiseen.

EHDOTUKSIA OHJELMAAN:

- **Latutoiminnan esittely yhdistyksen toiminnan mukaisesti:** esimerkiksi frisbeegolfin tutustumista siirrettävillä koreilla luontopolku lähimaastoon, maastopyöräretki ohjatusti, melontakokeilu, jos yhdistykseltä löytyy kajakkeja ja ohjaaja.
- **Pimeässä syysillassa on oma taikansa:** lyhyt vaellus tai kävely lähimaastossa pimeään tultua on hieno elämys. Käykää tarkistamassa reitin etukäteen päivänvalossa, sillä pimeässä kannot ja juuret voivat yllättää.
- **Retkeilyvarusteiden esittely:** Yhdessä yöpyminen antaa hyvän mahdollisuuden tutustua erilaisiin retkeilyvarusteisiin. Jos yhdistyksen aktiiveilla on esimerkiksi riippumatto ja muutama erilainen telttä, voi niitä, niiden kokoamista ja ominaisuuksia esitellä osallistujille. Samoin ohjelmassa on voi olla tulentekoa eri välineillä ja erilaisten ruoanvalmistusmahdollisuuksien esittelyä (esim. nuotioruokailu, risukeitin tai kaasukeitin).

